

CONFERINȚA "REGĂSEȘTE ROMÂNIA"

Grup de lucru

"Rolul Societății civile în ariile protejate din România"

Facilitatori: Alina Ioniță, Janos Mark Nagy

Asistent: Eliza Marin

Context și tematică

Societatea civilă și în special ONG-urile au avut un rol foarte important în procesul de configurare, în recunoașterea oficială și în gestionarea rețelei de arii protejate din România, precum și în procesul de dezvoltare a cadrului legislativ-instituțional și politicilor de conservare.

Întregul sistem în care societatea civilă și-a adus contribuția a parcurs schimbări profunde începând cu iulie 2018. Grupul de lucru a abordat problematica contribuției societății civile la managementul ariilor protejate în noul context, pentru următorii 5 ani.

Obiective

Grupul de lucru și-a propus: (1) trecerea în revistă a principalelor roluri avute de societatea civilă până în acest moment și (2) identificarea posibilelor roluri pe care le-ar putea avea în viitor pentru a contribui la eficientizarea sistemului de management al ariilor protejate.

Principalele puncte ale agendei de lucru:

Ziua 1:

- a. Definirea conceptului de "societate civilă"
- b. Trecerea în revistă a rolurilor și contribuțiilor societății civile în managementul ariilor protejate
- c. Identificarea punctelor tari și a punctelor slabe ale implicării societății civile în managementul ariilor protejate la toate nivelurile

Ziua 2:

- d. Conturarea unei viziuni privind rolul societății civile în sistemul de management al ariilor protejate în viitor
- e. Identificarea rolurilor pe care aceasta este necesar să le aibă în viitor (în următorii 2-5 ani cel puțin) pentru a contribui la eficientizarea sistemului

Concluziile workshop-ului

Cele ce urmează sintetizează aspectele discutate de către participanți.

1. Ce înseamnă "societate civilă"?

Care este definiția conceptului? Se referă acesta doar la organizațiile non-guvernamentale (ONG)?

Societatea civilă cuprinde: sectorul ONG, presa, partea civilă a societății (grupuri informale, asocieri de comunități, grupuri de inițiativă civică, cetățeni, comunitățile locale din jurul ariilor protejate).

Ea reprezintă o masă de oameni cu un interes comun.

2. Rolul societății civile în ariile protejate din România până în prezent

Ce roluri a îndeplinit societatea civilă în managementul ariilor protejate și în consolidarea sistemului național de management al acestora până în prezent?

Participanții au identificat următoarele roluri:

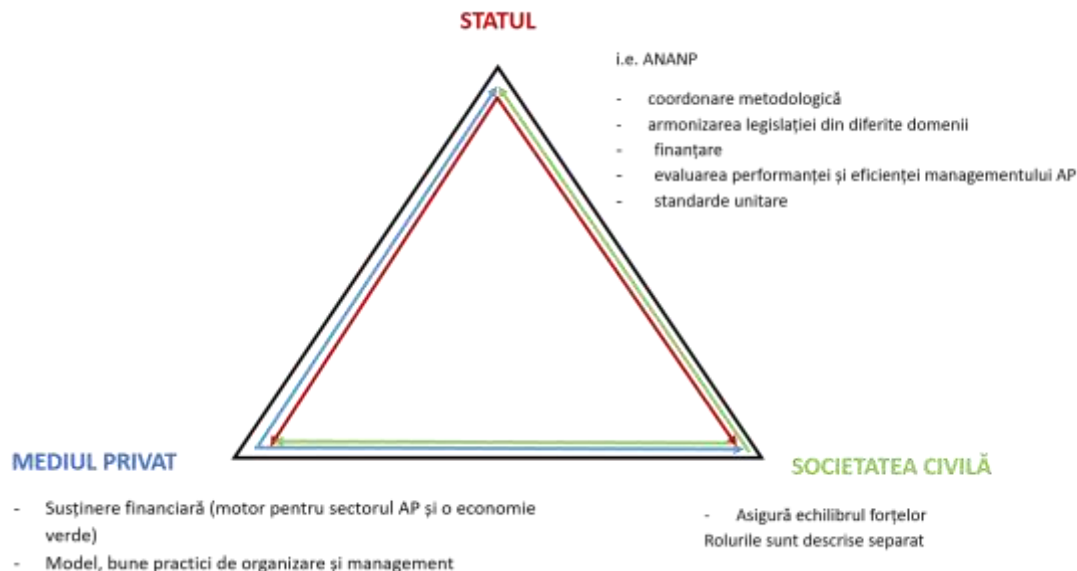
- "watchdog" – "câine de pază" (prin monitorizarea activității factorilor de decizie)
- Manifestarea presiunii publice asupra factorilor de decizie în cazul abuzurilor (prin denunțarea publică a anunțurilor, transmiterea de solicitări oficiale – cereri, petiții - pentru soluționarea lor)
- fundamentarea științifică a unor demersuri, proiecte, activități, decizii, etc
- ONG-urile pot contribui la transparentizarea proceselor de natură politică
- presa poate contribui la transparentizare prin investigații; promovarea bunelor practici/modele care aduc beneficii ariilor protejate.
- Semnalarea inițiativelor cu impact negativ (MHC-uri)
- Crowd funding – ex. Orfelinatul de urși de la Bălan
- Implicare directă în activități relevante – voluntariat, intervenții concrete;
- Poate veni cu un alt punct de vedere;
- Ecologizare, sprijin în educație și conștientizare;
- ONG-uri: Consultanță, formare profesională, ghiduri de bune practici
- Informare, schimb de experiență
- Conștientizarea valorilor ariilor naturale
- Protecția mediului
- Oferă modele practice de urmat pentru societate
- Măsuri active de conservare prin voluntariat (ex. reconstrucție ecologică, monitorizarea păsărilor)
- Sponsorizări pentru infrastructură turistică
- Negativ - furnizarea de informații greșite (ex. exploatare conform zonării interne a AP)
- Monitorizarea speciilor în ariile protejate
- Implicarea la nivel decizional, legislativ
- Deținători de patrimoniu intangibil
- Furnizor de voluntari

3. Punctele tari și punctele slabe ale implicării societății civile în managementul ariilor protejate

(+) Oportunități / Puncte tari	(-) Limitări
<p>Accesibilizarea bunelor practici internaționale</p> <p>Transfer de know-how extern</p> <p>Expertiză</p> <p>Pasiune</p> <p>Flexibilitate/ Răspuns rapid</p> <p>Integritate</p> <p>Campanii de succes (Succese repurtate)</p> <p>Perseverența</p> <p>”Incubator” de leaderi</p>	<p>Este percepută de public și unii factori interesați ca pseudo-specialiști</p> <p>Generalizare negativă (vezi istoric ONG)</p> <p>Corupția, abuzul putere (fake NGOs)</p> <p>Lipsa Think Tank pe conservarea mediu (limitare in politicile de mediu)</p> <p>Piedicile la nivel guvernamental (OUG)</p> <p>Nu există susținere (la nivel fiscal)</p> <p>Insuficienta specializare</p> <p>Brain drain</p> <p>Divizare</p> <p>Timp de reacție scurtă</p> <p>Necapitalizarea rezultatelor/suceselor</p>

4. Rolul societății civile în viitor

Model ideal de organizare al societății presupune un echilibru între cele 3 sectoare: stat – privat – societate civilă, cele 3 sectoare acționând în mod complementar.

Experiența participanților de colaborare cu mediul privat:

-negativă: presiuni de extindere

-dorință de extindere a turismului (ex. PN Ceahlău)

VIZIUNE

SOCIETATEA CIVILĂ contribuie la asigurarea păstrării moștenirii naturale (patrimoniului) României, atât prin administrarea directă a ariilor protejate, cât și prin sprijinirea autorităților de stat și entităților responsabile pentru managementul acestora.

Astfel, societatea civilă poate fi:

- Un liant al tuturor actorilor sociali interesați/implicați/preocupați de AP/natură
- Inima verde a societății
- Factor de influență al politicilor publice (schimbare)
- girant al democrației
- planta semințe pentru viitor

POSSIBILELE ROLURI PE CARE SOCIETATEA CIVILĂ LE POATE AVEA

1) Voce

- Comunicarea, conștientizare și educație despre A.P (cu publicul și cu statul)
- Comunicare cu actorii guvernamentali (ex. prin grupuri de lucru, evenimente)
- Identificarea intereselor comune și abordarea/ Atragerea mediului privat (ca și partener pentru managementul AP)

2) Administrarea AP

- Fie directă, fie în colaborare
- Parteneri pentru instituțiile de stat (fie pt administrare fie pentru măsuri punctuale)
- Atragerea resurselor financiare si materiale in AP

3) Consultanță/Expertiză

- soluții pentru probleme concrete
- demonstrarea exemplelor de bună practică
- input direct în procesele de decizie de interes public
- schimb de expertiză cu ceilalți actori
- transfer de experiență (modele, expertiză)

4) Catalizator al schimbării

- Ochi critic – contestarea stării de fapt
- Coalizarea societății civile (autoorganizare)
- Inițiative pentru schimbare, activism (ex. mișcări civice)
- Mobilizarea tuturor actorilor sociali (populație, ONG-uri, instituții)
- Watch dog / advocacy